

semní smlouva jest, načež teprv nastala žalobkyni potřeba tvrditi neplatnost i této smlouvy.

Konečně sluší doložiti, že otázka, zda smlouva o rozhodčí soud je platná, je otázkou práva hmotného, a že tedy jde, když uzavřena byla mezi příslušníky dvou různých oblastí právních (žalující má sídlo v Moravské Ostravě, žalovaný bydliště v Prešově), o otázku t. zv. soukromého práva mezinárodního, která by se musila řešiti podle příslušných předpisů (§§ 33—37 obč. zák.), třeba že ovšem jen podle jich obdoby, ježto jde o příslušníky sice dvou různých oblastí právních, ale přece jen téhož státu, nikoli tedy o cizozemce. Dopis žalovaného ze dne 10. února 1925 není vůbec smlouvou a je tudíž vůbec bez významu, smlouva ze dne 31. srpna 1926 však byla uzavřena v Košicích a je ji tedy dle § 37 obč. zák. posuzovati podle práva slovenského, které však je tu shodné s právem historických zemí potud, že k platnosti smlouvy o rozhodčí soud vyžaduje rovněž její sepsání (§ 767 slov. s. p.), takže uzavření smlouvy konkludentními činy nebo schválení neplatné smlouvy takovými činy jest i tu pokládati za vyloučeno, a jde jen o to, jak je to s plnou mocí Dr. O-a datovanou rovněž v K o š i c í c h dne 31. srpna 1926, zda se má posuzovati podle práva tamního, či zdejšího. Jest to plná moc vystavená žalující stranou, která, jsouc usídlena v Moravské Ostravě, jest zdejší příslušnicí, takže by podle § 4 obč. zák., jehož podmínky jsou očitě dány, musila býti posuzována podle práva historických zemí, třebaže byla vydána v oblasti jiného práva (na Slovensku). Avšak na to ani nedojde, protože zdejší zákon o společnostech s ručením omezeným ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. z., tedy i jeho § 18, platí podle zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 271 sb. z. a n. a vlád. nař. ze dne 20. dubna 1920, čís. 272 sb. z. a n. i na Slovensku a Podkarpatské Rusi; cit. § 18 pak předpisuje, že ohledně otázky, jak se prohlášení vůle společnosti s o. r., kamž patří i sporná plná moc, a zejména znamenání firmy má díti, kterých a kolik funkcionářů spolupůsobnosti to vyžaduje, rozhoduje nejprv předpis stanov, jemuž však sporná plná moc, jak shora ukázáno, nevyhovuje:

Čís. 9913.

Sdělil-li kupitel prodávati, že kupní smlouvu zrušuje, prodávatel pak odpověděl, že dopis postoupil své odbočce, jejímž prostřednictvím byla věc objednána, že on sám není s to zrušení zakázky uznati, ježto se to přiči jeho obchodním podmínkám, byl povinen postarati se o vyřízení, a to ve lhůtě, jež se vyžaduje v loyálních obchodních stycích. Nedošlo-li vyřízení kupitele včas, mohl míti za to, že jeho odstoupení od smlouvy bylo přijato.

(Rozh. ze dne 10. května 1930, Rv II 258/29.)

Proti žalobnímu nároku na zaplacení kupní ceny za vysavač namítla žalovaná, že kupní smlouva byla souhlasnou vůlí stran zrušena.

Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Když žalující na dopis žalované ze dne 4. dubna 1928, v němž mu sděluje, že kupní smlouvu o vyssavači zrušuje, odpověděl ihned (obratem pošty) dne 5. dubna 1928, že dopis ten postoupil k vyřízení své odbočce v O., jejímž prostřednictvím byl stroj objednán, že sám není s to zrušení zakázky uznati, ježto se to přičí jeho obchodním podmínkám od ní podepsaným — neuznal tím sice zrušení, ale také je neodmítl, nýbrž zůstavil rozhodnutí odbočce v O. Nelze tedy souhlasiti s výkladem dovolatele, že dopis obsahuje prohlášení, že žalobce se zrušením koupě nesouhlasí, neboť se v něm praví jen, že on sám («my sami») není s to zrušení uznati, rozhodnutí že o tom může jen odbočka, naprosto ale nevyřizuje věc sám konečně, nýbrž ji nechává neřešenou a slibuje rozhodnutí odbočky. Dovolatel by byl snad nemusil na dopis žalované vůbec odpovídati a byl by svému právu, setrvati na smlouvě, nic nezadal, avšak když odpověděl tímto způsobem, vešel na to, že bude její návrh vyřízen, a sice odbočkou v O., byl tedy povinen o vyřízení to se postarati, a to o vyřízení ve lhůtě, jaká v loyálních obchodních stycích se vyžaduje, t. j. bez zbytečných odkladů, neboť byl pak podle čl. 282 obch. zák. žalované povinen péčí řádného obchodníka, která jistě vyhledává vyřízení promptní, jak jen to běh obchodu dopouští. Naopak zase žalovaná byla oprávněna takovéto včasné vyřízení očekávati, a, když nedošlo, podle pravidla »kdo mlčí souhlasí, pak-li mluvíti měl a mohl« (qui tacet consentire videtur, si loqui debuit et potuit), míti za to, že její odstoupení od smlouvy bylo přijato. Dopis žalobcova zástupce ze dne 28. července 1928, který se ostatně o otázce, zda se odstoupení od smlouvy přijímá čili nic, ani nezmiňuje, nýbrž jen žalovanou vyzývá, by do pěti dnů sdělila, kdy jí má vyssavač býti zaslán, sice že by musil podniknouti proti ní kroky, není vůbec řádnou odpovědí na návrh žalované, neboť jen konkludentně z něho plyne, že žalobce setrvává na smlouvě; ale i kdyby se mu přiznala co do obsahu povaha odpovědi, vyhovující péči řádného obchodníka, přece nelze mu ji přiznati co do doby, neboť, zašle-li se na dopis odpověď teprv téměř po čtyřech měsících, je to zřejmě nedostatek pečlivosti a tudíž prodlení, jež si nesmí dovoliti nikdo ani ve společenských stycích, kde nejde o právní poměr, nýbrž jen dobrý mrav, tím méně si to smí dovoliti obchodník ve stycích obchodních, jež vyžadují největší přesnosti. Bylo-li, jak shora dolíčeno, dobrovolně převzatou povinností žalobcovou postarati se o to, by žalovanou vyřízení záhy došlo, bylo také jeho věci postarati se o to, by odbočce v O. návrh žalované bezpečně zaslal nebo vůbec na vědomost uvedl, třeba sdělením jeho obsahu nebo, jak to za vhodné sám uznával, i nesejde na tom, co v dovolání uplatňuje, že není ani prokázáno, zda filiálka dopis obdržela. Právním stanoviskem zde zaujatým staly se všechny další otázky bezpředmětnými, neboť smlouva

musí pokládána býti žalobcovým mlčelivým přijetím výslovné nabídky žalované strany na zrušení její za zrušenou, takže žalobce nemůže o splnění její, o zaplacení kupní ceny, žalovati.

Čís. 9914.

Byl-li za řízení o zbavení svéprávnosti ustanoven zatímní podpůrce a nebyl-li obor jeho působnosti podle § 9 (1) obmezen, má práva a povinnosti podpůrce osoby zbavené obmezeně svéprávnosti, takže tato osoba není bez podpůrce procesně způsobilá.

(Rozh. ze dne 15. května 1930, R I 81/30.)

V rch ní s oud nevyhověl návrhu na delegaci rekursního soudu.

Nejvyšší soud k rekursu navrhovatelů zrušil napadené usnesení pro zmatečnost a odmítl návrh na delegaci jiného sborového soudu, než zemského soudu v Praze k rozhodnutí o rekursu navrhovatelů.

D ů v o d y:

Dne 27. listopadu 1926 podali Antonín F. a Anežka F-ová u okresního soudu do protokolu rekurs proti usnesení téhož soudu ze dne 16. listopadu 1926 a současně učinili návrh, by byl k vyřízení tohoto rekursu delegován jiný sborový soud, než příslušný zemský soud civilní v Praze. Tomuto návrhu nevyhověl vrchní zemský soud v Praze usnesením ze dne 17. prosince 1926. Do tohoto usnesení podali Antonín a Anežka F-ovi stížnost ze dne 27. prosince 1926, která došla k zemskému soudu civilnímu v Praze dne 28. prosince 1926 a byla se všemi spisy předložena nejvyššímu soudu teprve zprávou vrchního soudu v Praze ze dne 27. ledna 1930. Konaným šetřením bylo zjištěno, že proti stěžovatelům jest zahájeno u okresního soudu v S. již od roku 1925 řízení o zbavení svéprávnosti pro duševní chorobu, že toto řízení není skončeno a že byl stěžovatelům ustanoven usnesením ze dne 23. ledna 1926, tedy ještě před delegačním návrhem i před stížností, zatímním podpůrcem František Š., jehož obor působnosti nebyl podle § 9 cís. nař. ze dne 28. června 1916, čís. 207 ř. zák. obmezen. Podpůrce prohlásil při svém výslechu u okresního soudu v S. dne 17. dubna 1930, že ani s delegačním návrhem, ani se stížností sourozenců F-ových nesouhlasí a není ochoten je spolupodepsati. Zatímní podpůrce, jehož obor působnosti nebyl soudem obmezen, má podle §§ 4 a 9 (1) cís. nař. čís. 207/1916 ř. zák. též práva a povinnosti, jako podpůrce osob zbavených obmezeně svéprávnosti, takže stěžovatelé nejsou bez podpůrce oprávněni podati delegační návrh, po případě stížnost, nejsouce procesně způsobilí (§§ 1 a 6 c. ř. s. a § 78 ex. ř.). Protože tento nedostatek nebylo lze odstraniti, musilo býti napadené usnesení podle § 7 prvý odstavec c. ř. s. a § 78 ex. ř. pro zmatečnost zrušeno a návrh odmítnut.